

ژئومورفولوژی واحد کوهستانی شاهو

واحد کوهستانی شاهو یکی از زیر مجموعه های زاگرس بزرگ و در محدوده ی زاگرس رورانده می باشد این کوهستان به وسیله ی رود سیروان از کوه های هورامان تخت در محدوده ی سیاسی مریوان جدا و به طول ۵۵ کیلومتر تا شهر روانسر امتداد یافته و همچنین در بعضی نقاط عرض آن به ۱۵ کیلومتر می رسد بلند ترین قله ی آن در بالا دست روستای شمشیر به ۳۳۹۰ متر می باشد، این کوهستان مرز سیاسی استان کردستان و شهرستان پاوه می باشد، جهت قرار گیری کوهستان از ریخت ظاهری زاگرس یعنی شمال غربی، جنوب شرقی است، این واحد نقش بسزایی در زندگی ساکنین این دیار دارد، هم ساکنین دامنه های غربی و هم دامنه های شرقی استفاده قابل توجهی از مرتع و غیره آن می برند، به واسطه مرتفع بودن، مانع عبور سریع توده های غربی مدیترانه ای است و در نتیجه بارش های قابل توجهی را دریافت می دارد (در حد ۱۲۰۰ میلیمتر) رنگ آهک های این کوه خاکستری روشن و از نوع رادیولاریت و یک پارچه می باشد، این یکپارچگی به خاطر عمل رورانندگی و فشار های جانبی از دو طرف بوده است، اشکال کارستیک همانند غار و دولین و ... در آن مشاهده و به خاطر سرمای زمستان و یخبندان های شدید فرسایش های شدید را به همراه دارد در مسیر های پر شیب آثار حرکات توده های عظیم برف و یخ زمستان را در خرده سنگ های منهدم شده می توان مشاهده نمود این سنگ های خرد شده به صورت زاویه زاویه بوده و در ضمن حرکت انسان را در این گونه مسیر ها دشوار می سازد، عمل انحلال باعث بریدگی های در لایه رویی سنگ ها شده و کلاً حالت شیار شیار به خود گرفته است، این کوهستان از عظمت و صلابت قابل توجهی برخوردار می باشد، دارای دره های عمیق شیب های تند و پرتگاه های بسیار زیاد است، دارای چشم اندازی کم نظیر و بدیع و آرامش خاصی را به کوهنوردان می بخشد، نقش یخبندان در فرسایش کوه انکار ناپذیر می باشد، زیرا آب در هوای بسیار سرد یخ بسته و در نتیجه افزایش حجم میابد و نهایتاً باعث ترکیدگی لاشه های بزرگ سنگ خواهیم بود. و به صورت مخروطهای واریزه ایی پایکوهی خود را نشان می دهد.

نوشته حسام ملکی، دانشجوی دکتری ژئومورفولوژی